

● درآمد
سید حسن نصر الله دبیر کل حزب الله لبنان طی سخنانی به مناسبت نهمین سالروز آزادسازی جنوب این کشور، اوضاع و رویدادهای نیم قرن گذشته این منطقه به ویژه در دوران حیات زنده یاد شهید راغب حرب را تشریح کرده و این آزادی و پیروزی بزرگ را مدیون مقاومت و خون شهیدان بزرگی همچون شیخ راغب حرب و سید عباس موسوی دانسته است. نظر به اهمیت سخنان آقای سید حسن نصر الله دبیر کل حزب الله که بادی تحلیل گونه به بررسی رویدادهای نیم قرن گذشته جنوب لبنان پرداخته شاهد باران آن را ترجمه و به آگاهی علاقمندان می‌رساند:

نگاهی به اوضاع نیم قرن گذشته جنوب لبنان

از دریچه تحلیل دبیر کل حزب الله

نصر الله: آزادی جنوب مدیون مقاومت و خون شهیدانی همچون راغب حرب است...

آواره شدند. همه این رویدادهای مستند را پدران و نیاکان ما فراموش نکرده‌اند. و در متون تاریخی و اسناد رسمی و آرشیو مطبوعات وجود دارند. شاید نسلی که در دهه‌های پنجم و ششم قرن گذشته متولد شده است از رویدادهای آن مرحله آگاهی کافی نداشته باشد. ولی بزرگسالانی که هنوز زنده‌اند، همچنان رویدادهای گذشته را بازگو می‌کنند.

از زمان استقلال لبنان، گزینه مردم جنوب پشتیبانی از دولت مرکزی لبنان بوده است. اگر مواضع و دیدگاه‌های علمای جبل عامل و سیاستمداران و فرهیختگان و شعرا و سایر مردم آن مرحله را بازبینی کنیم، ملاحظه خواهیم کرد که همگی دولت را گزینه خود قرار داده بودند. در این بحث به یک سند ارزشمند عالی و تاریخی اشاره می‌کنم که تعابیر آن نیز بسیار گویاست. این سند با دست خط و ادبیات رسا و بلیغ امام سید عبدالحسین شرفالدین نگاشته شده است.

در سال ۱۹۴۹ و پس از جنایات هولناک رژیم صهیونیستی در روستای لبنانی حولا که به جنایات قتل عام فجیع مردم روستاهای دیر یاسین و کفر قاسم در فلسطین شباهت داشت، امام سید عبدالحسین شرفالدین برای آقای بشاره الخوری رئیس جمهوری وقت لبنان نامه نوشت و اوضاع آن مرحله تاریخی از استقلال کشور و امیدها و آرزوهای مردم را برای او بازگو نمود. در این نامه آمده است:

«مردم لبنان به ویژه اهالی جنوب گمان کرده‌اند که با استقلال کشورشان به امید و آرزوی خود رسیده‌اند. گمان کرده‌اند که نظام سیاسی به تأمین خواسته‌های آنان کمک می‌کند. ولی گمانه‌زنی آن‌ها نادرست بود. همه امیدها و آرزوهای آنان غلط از آب درآمد. محرومیت مردم و سهل انگاری و کارشکنی مسئولان ماندگار است. بی تفاوتی وزارتخانه‌های دولتی برای سامان دادن به اوضاع مردم جنوب از اولین روز تأسیس دولت لبنان آشکار است. سیاستگذاری وزارتخانه‌ها و ادارات وابسته، بر این مبنا قرار داشت که توصیه‌های آدم‌های دلسوز را سبک می‌پنداشتند. خویشتر داری و بردباری خردمندان را به سر می‌آوردند. امروزه فاجعه مردم جبل عامل در ادامه تجاوزگری اسرائیل به مرزهای لبنان و ریخته شدن خون فرزندان این سرزمین و غارت روستاهای آن توسط یهودیان صهیونیست

و مدافعان بین المللی آن‌ها راه ذلت و سازش را در برابر تان قرار دادند، با آگاهی و اصرار، راه مقاومت و پایمردی را به آنان نشان دادید. آزادی جنوب لبنان و پیروزی تان مدیون مقاومت خستگی ناپذیر، رهبرانی همچون شیخ راغب حرب و سید عباس موسوی است. شهادت طلبان بزرگی متولد شدند. بسیاری از فرزندان تان اسیر و مجروح شدند، و شما در برابر آوارگی، ویرانی، گرسنگی، محرومیت، فقر و توطئه بردباری نشان دادید، که در نتیجه جهاد و مقاومت مستمر و خستگی ناپذیر تان وعده پیروزی الهی روز ۲۵ مه سال ۲۰۰۰ تحقق یافت و به برکت خون شهیدان تان سرزمین جنوب از لوٹ وجود اشغالگران پاک گردید.

امروزه فاجعه مردم جبل عامل در ادامه تجاوزگری اسرائیل به مرزهای لبنان و ریخته شدن خون فرزندان این سرزمین و غارت روستاهای آن توسط صهیونیست‌ها تجلی یافته است.

در سالروز پیروزی جنوب و در این جشن بزرگ علاقمندم درباره موضوع مقاومت و رفتار دولت‌های گذشته لبنان نسبت به مردم جنوب نکاتی را یادآوری نمایم: از ابتدای برپایی کیان غاصب صهیونیستی در فلسطین در سال ۱۹۴۸ سرزمین لبنان به ویژه مناطق جنوبی و روستاهای مرزی این کشور که طی چند دهه به نوار مرزی اشغالی شناخته شده بودند، همواره در معرض تهدیدات فراینده رژیم صهیونیستی قرار داشتند. این رژیم به منابع آب و خاک و سایر منابع طبیعی کشورمان چشم دوخته بود. مردم این سرزمین از شصت سال پیش مورد تجاوزگری‌های بی دریغ صهیونیست‌های غاصب قرار داشتند، و چندین مرحله از خانه و کاشانه و روستاهای خود

مردم لبنان امروز مفتخرند که برای شرکت در جشن بزرگ نهمین سالروز آزادسازی سرزمین‌های اشغالی جنوب، از همه شهرها و روستاهای منطقه به شهر مقاوم نبطیه آمده‌اند. شهر نبطیه، شهر سرور شهیدان جهان حضرت ابا عبدالله الحسین (ع) است... نبطیه شهر عاشقان سرور شهیدان است... شهر اولین قیام مردمی عاشورایی در برابر اشغالگران صهیونیست است... من به نام سید الشهداء (ع) به شما مردم که از مناطق گوناگون جنوب برای شرکت در این جشن بزرگ به نبطیه آمده‌اید درود می‌گویم. به درستی که شما پیشگام سازندگی این پیروزی بوده‌اید. شما صاحبان اصلی و رهبران و سروران و خانواده‌های مجاهدان و شهیدان و اسیران و مجروحان این پیروزی هستید. شما بودید که با آغوش باز رزمندان مقاومت را در آغوش گرفتید و نسبت به راهی که انتخاب کردید وفادار ماندید.

این دستاورد گرانبها و این جشن بزرگ آزادسازی، نتیجه ایثار و جانفشانی و بردباری و ایستادگی فرزندان غیور تان بوده است. در نتیجه فداکاری، وفاداری و صداقت تان، خداوند بر شما منت نهاد و نعمت خویش را بر شما ارزانی داشت... شما را شایسته پیروزی خویش گرداند. چرا که شما با تواضع و استغفار و سپاس و ستایش در برابر درگاه ایزد یکتا، این پیروزی بزرگ را به مردم و سرزمین لبنان و به امت پیشکش کردید. درود بر شما که زیر بار زورگویی ترفند و ذلت و خوری را مردود دانستید و از میهن تان به دفاع برخاستید، و این امانت را پاس داشتید.

درود بر شما مردم غیور و خون گرم و شریف و نجیب زاده که مردانه و شجاعانه، مرگ شرافتمندانه را بر اطاعت از فرومایگان ترجیح دادید. درود بر شما نجیب زادگان پاکدامن که ذلت و خواری را نپذیرفتید و مرگ با عزت را با جان و دل خریداری کردید. هنگامی که صهیونیست‌ها، مدعیان حقوق تاریخی در فلسطین و مدافعان آن‌ها در جهان شما را بین دو گزینه قرار دادند. راه سازش و ذلت و راه جنگ و کشته شدن را در برابر تان نشان دادند. شما مردم کوچک و بزرگ، زن و مرد، با عزمی پولادین، همچون فریاد سرور تان حسین بن علی (ع) در کربلا تاریخ فریاد «هیاهات منا الذله» کشیدید. درود بر شما مردم پاکدامن و نجیب زاده که شهادت را به اطاعت از فرومایگان ترجیح دادید. هنگامی که صهیونیست‌های غاصب

رسمی و پشتیبانی معنوی از مقاومت به وجود آمد. امروز نیز از موضع گیری‌های ثابت و استوار آقای میشل سلیمان رئیس جمهوری لبنان در حمایت از مقاومت از زمان تصدی ریاست جمهوری و پیش از آن که فرماندهی ارتش لبنان را بر عهده داشت تجلیل و قدردانی می‌کنیم. به استثنای مراحل ریاست جمهوری لحود و ریاست جمهوری سلیمان، دولت در سال‌های طولانی گذشته در وادی دیگری قرار داشته است.

ای مردم خونگرم و عزیز جنوب لبنان! آیا می‌دانید گناه و جرم‌تان چه بوده است؟ گناه‌تان این بود که با هر گونه اشغالگری مخالفت کردید و در برابر آن به مقاومت برخاستید. در حالی که دولتمردان از شما می‌خواستند اشغالگران را بپذیرید و آرام بنشینید. شما با سنگ و مشت آهنین و مقادیر ناچیزی اسلحه و مهمات، اما با ایمان راسخ و با صلابت در برابر ماشین جنگی دشمن ایستادید. بزرگترین جرم‌تان فقط مقاومت نبوده است. بلکه بزرگ‌ترین جرم‌تان این بود که اسرائیل را شکست دادید و بر او پیروز شدید. گناه‌تان این است که سرزمین‌های اشغالی‌تان را باز پس گرفتید، و اسیران‌تان را آزاد کردید. این دستاورد بزرگ و به تمام معنی، همه نشستگان و سازشکاران و ناتوایان و از خود باختگان و فرصت طلبان و راحت طلبان را سر افکنده کرد. همه این‌ها بر مجازات شما اصرار دارند. با تحمیل جنگ ژوئیه سال ۲۰۰۶ در صدد بودند شما را خورد و پایمال کنند. اما هنگامی که شما و همه مردم شریف این میهن و این امت در سرزمین خود پایدار ماندید و مقاومت کردید، و به پیروزی رسیدید، گناه‌تان بزرگتر شد، که با هیچ توبه‌ای قابل بخشودگی نیست. مگر برخی گناهان با توبه بخشوده نمی‌شوند؟ آری گناهانی وجود دارند که توبه در آن کارساز نیست، و تنها گناه‌تان که توبه در آن کارساز نیست، پیروزی‌تان در جنگ ژوئیه و چنگ زدن‌تان به سرزمین‌تان بوده است. هرگز فراموش نمی‌کنم که پس از توقف جنگ مزبور با برادر بزرگترم آقای نبیه بری رئیس مجلس لبنان دیدار کردم. ایشان در این دیدار به من گفت: آقای نصر الله باید هوشیار باشیم که به ما اجازه نخواهند داد که این پیروزی گوارای مردم ما باشند. اجازه نخواهند داد شاد باشیم. کاری خواهند کرد که بهای سنگینی برای آن بپردازیم. بنابراین، هنگامی که می‌جنگیم و از خود دفاع می‌کنیم باید بهای سنگین آن را بپردازیم. اگر شکست بخوریم باید بهای سنگین آن را بپردازیم. اگر هم پیروز شدیم باید بهای سنگین آن را بپردازیم.

برادران و خواهران... امروز در جشن مقاومت و پیروزی، ما فرزندان جنوب لبنان اعلام می‌کنیم که خواهان دولتی دلسوز، خدمتگزار، توانمند، عادل، شجاع، مسئول، قانونمند و با اراده هستیم. نه دولتی که فقط عوارض و مالیات دریافت کند. و توسط شرکت‌های ساختمان‌سازی اداره شود. از نهادهای سیاسی و نظامی و امنیتی دولت می‌خواهیم از مردم جنوب لبنان حمایت کنند. من صادقانه و با صراحت اعلام می‌کنم که مقاومت، جایگزین دولت نیست. بنابراین بفرمایید به اوضاع نابسامان اقتصادی و اجتماعی جنوب رسیدگی کنید. برای مشکلات آب آشامیدنی و کشاورزی جنوب راه حلی بیابید.

به وظایف خود عمل می‌نمایند و مالیات پرداخت می‌کنند، اما دولت لبنان حقوق آنان را به رسمیت نمی‌شناسد. دولتمردان لبنان امروز هم مانند ۶۰ سال پیش از مردم جنوب مالیات و عوارض گوناگون دریافت می‌کنند، اما هیچ کار مثبتی برای آنان انجام نمی‌دهند. مثل این که آنان را هم‌وطن خود نمی‌دانند. امام سید عبد الحسین شرف الدین خطاب به رئیس جمهوری پیشین لبنان می‌گوید: «آقای رئیس جمهور اگر نمی‌توانید از مردم جنوب و تمامیت ارضی و حاکمیت و استقلال دولت لبنان در برابر حمله‌های رژیم صهیونیستی دفاع کنید، توان دست نوازش کشیدن بر سر مردم بی‌دفاع و حل مشکلات آنان و سیر کردن گرسنگان را هم ندارید؟»

بنابر این از ابتدای استقلال، گزینه مردم جنوب، دفاع از دولت و نظام نوپای لبنان بوده است. پس از ارتحال امام شرف‌الدین، امام موسی صدر این مسئولیت سنگین را بر عهده گرفت. پیام و سخن و موضع ایشان از اوایل دهه ششم از قرن بیستم میلادی تا زمان ربه‌شدن و ناپدید شدنشان از میدان جهاد و مبارزه در سال ۱۹۷۸ آگاهانه و یکنواخت و روشن بوده است. امام صدر همواره به دولتمردان و نخست‌وزیران لبنان یادآوری می‌کرد که جنوب لبنان بخشی از این میهن است. آنان را به اعزام ارتش به جنوب به منظور دفاع از مردم و آب و خاک و منابع این سرزمین فرا می‌خواند. اما هیچ کسی پاسخگو نبود.

من نظریه توطئه را قبول ندارم ولی اگر از دریچه بدگمانی به این مسئله نگاه کنیم می‌توان گفت که مسئولان برای رسیدگی به خواسته‌های مردم جنوب بی‌تفاوت و سهل‌انگار هستند. گمان کرده‌اند که جنوب بخشی از سرزمین لبنان نمی‌باشد. البته سایر مناطق لبنان مانند جنوب از محرومیت و بی‌تفاوتی مسئولان دولتی رنج می‌برند. اگر هم از زاویه حسن نیت و خوشبینانه به مسئله نگاه کنیم، می‌توان گفت که محرومیت و عقب‌ماندگی جنوب از ضعف و ناتوانی مسئولان ناشی شده است. جنوب لبنان در سایه بی‌تفاوتی و سهل‌انگاری و ناتوانی مسئولان بهای سنگینی پرداخت کرده است. خون هزاران جوان جنوبی بر زمین ریخته شده است. امام موسی صدر در نتیجه این عوامل ناچار شد مردم جنوب را به تهیه و حمل اسلحه فراخواند. ایشان گردان‌های مقاومت لبنان را بنیانگذاری کرد. از جوانان خواست آموزش نظامی ببینند و به جبهه‌های جنگ جنوب بپیوندند تا از مردم جنوب حمایت کنند. اما در عین حال از یادآوری مسئولان لبنان برای رسیدگی به ۷ اوضاع جنوب و دفاع از مردم این سرزمین غافل نماند. در پی بورش نظامی اسرائیل به جنوب لبنان در سال ۱۹۸۲ دولت نیز در این رویدادها حضور نداشت. میل ندارم پرونده‌های آن مرحله خونین و دشوار را بازگشایی کنم. شما فرزندان امام موسی صدر که در جنبش امل و حزب الله و سایر احزاب و جنبش‌های اسلامی و ملی لبنان و گروه‌های مبارز فلسطینی حضور داشتید، در برابر اشغالگران ایستادگی کردید و آنان را شکست دادید و از سرزمین‌تان اخراج کردید. در آن شرایط سخت اتفاقات ناگوار و ناخوشایندی روی داد، در حالی که دولت در وادی دیگری قرار داشت. برای اینکه منصفانه قضاوت کنم می‌گویم که تنها در چند سال پیش از آزادسازی جنوب، و دقیقاً در دوران ریاست جمهوری آقای امیل لحود تحولی روشن و قوی در زمینه حمایت

تجلی یافته است. متجاوزان علاوه بر کشتار و قتل عام و ایجاد رعب و وحشت در دل زنان و کودکان، مزارع و کشتزارها و همه گونه عوامل حیات، در جنوب لبنان را به نابودی کشانده‌اند.

این سند تاریخی و گویا بر ادعاهای برخی مسئولان و سیاستمداران لبنانی که در چارچوب نشست گفتمان ملی، ادعای بازسازی نظام سیاسی لبنان را یدک می‌کشند و می‌گویند لبنان از سال ۱۹۴۸ تا سال ۱۹۷۰ با هرگونه تجاوزگری رژیم صهیونیستی مواجه نبوده خط بطلان می‌کشد. این سیاستمداران در توجیه ادعاهای واهی خود می‌گویند تجاوزگری اسرائیل به لبنان پس از استقرار جنبش‌های فلسطینی در جنوب لبنان و آغاز عملیات مقاومت فلسطین آغاز شده است. در آن نشست یکی از برادران نماینده پارلمان از اطاق نشست بیرون رفت و یک جلد از روزنامه‌های آرشیو شده روزنامه السفير مربوط به آن مرحله را آورد و تصاویر جنایات رژیم صهیونیستی را به طرف مقابل نشان داد.

به امام بزرگ‌مان سید عبد الحسین شرف‌الدین و شهید راغب حرب و شهید سید عباس موسوی می‌گویم که مردم مقاوم جبل عامل با فریاد «هیئات منا الذله» از آغوش‌تان و آغوش امام موسی صدر برانگیخته شدند.

این نشان می‌دهد که این سیاستمداران بی‌تفاوت نمی‌خواهند بپذیرند کشورشان حدود پنجاه سال مورد تجاوز کیان غاصب قرار گرفته است. بی‌شرمانه تجاوزگری دشمن را مانور عنوان می‌کنند. اسرائیل در طول ۵۰ سال گذشته همواره به لبنان حمله کرده... مردم را قتل عام کرده... روستاهای جنوب را ویران کرده ولی برخی سیاستمداران و محافل لبنانی می‌گویند که خیر ندارند؟!

امام شرف‌الدین در ادامه پیام خود به رئیس جمهوری پیشین لبنان گفت: «مردم مقاوم جبل عامل از خون خود تاوان حضور بیگانگان رانده شده از سرزمین‌های گوناگون جهان در فلسطین را پرداخت می‌کنند. مردم جنوب قربانی پست صفتان مفلوکی شده‌اند که مردم دنیا و زمین و آسمان آن‌ها را از خود رانده‌اند. چرا باید مردم اصیل و نجیب جنوب لبنان خوار و ذلیل زندگی کنند»

امروزه به سرور و امام بزرگ‌مان سید عبد الحسین شرف‌الدین و شهید راغب حرب و شهید سید عباس موسوی می‌گویم که مردم مقاوم جبل عامل با فریاد «هیئات منا الذله» از آغوش‌تان و آغوش امام موسی صدر برانگیخته شده‌اند. کسانی را خوار و ذلیل کردند، که خداوند در قرآن کریم آنان را خوار و ذلیل توصیف کرده است. با وجودی که مردم جبل عامل

